

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 23.9.2005
KOM(2005) 456 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

Første årlige statusrapport om europæisk aftaleret og revision af gældende EU-ret

DA

DA

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

Første årlige statusrapport om europæisk aftaleret og revision af gældende EU-ret

(EØS-relevant tekst)

1. INDLEDNING

I denne rapport redegøres der for, hvilke fremskridt der er sket inden for europæisk aftaleret og revision af gældende EU-ret siden Kommissionens meddelelse om europæisk aftaleret og revision af gældende EU-ret fra 2004 (meddelelsen fra 2004)¹, og centrale politiske problemstillinger oprises.

Denne rapport er den første af en række årlige rapporter, som Kommissionen i sin meddelelse af 2004 forpligtede sig over for Rådet² og Europa-Parlamentet³ til at udarbejde.

Det Europæiske Råd bidrog også med støtte til projektet, da det i sine konklusioner af 5. november 2004⁴, som en opfølgning af Det Europæiske Råd i Tammerfors, vedtog det såkaldte Haag-program⁵, der også omfatter den fælles referenceramme (FR). Efterfølgende indarbejdede Kommissionen FR i sin handlingsplan af 10. maj 2005⁶, som også blev godkendt af Rådet⁷. Endvidere opfordrer Europa-Parlamentet i sin beslutning om Kommissionens lovgivnings- og arbejdsprogram for 2005⁸ Kommissionen til at fremme projektet om europæisk aftaleret og anmoder Kommissionen om fuldt ud at inddrage Europa-Parlamentet i projektet.

2. FORBEREDELSE AF FR

2.1. Forskningsnetværk

Gennemgangen af de forslag, man modtog i forbindelse med indkaldelsen af forslag i december 2002, førte til etablering af et forskningsnetværk, der giver en bred dækning af EU's retstraditioner⁹. Forskningsopgaverne opdeles i arbejdsplaner, som forskerne foreslår, og som kommer til at indgå i FR-udkastet, der forventes at foreligge ultimo 2007.

¹ KOM(2004) 651 endelig, EUT C 14 af 20.1.2005, s. 6.

² EUT C 246 af 14.10.2003, s. 1.

³ P5_TA(2003) 0335.

⁴ Rådskildokument 14292/04 af 5.11.2004.

⁵ Bilag I til rådskildokument 14292/04.

⁶ KOM(2005) 184 endelig.

⁷ Rådskildokument 9778/2/05 REV 2 af 10.6.2005.

⁸ P6_TA-PROV(2005) 0053.

⁹ Se også: ftp://ftp.cordis.lu/pub/citizens/docs/kickoff_p7_p8_2004.pdf

2.2. FR-nettet

2.2.1. Etablering af FR-nettet

Efter en indkaldelse af interessetilkendegivelser¹⁰ etablerede man netværket af eksperter blandt de interesserede parter vedrørende FR ("FR-nettet"). Det skal sikre, at der i forskningen tages hensyn til den konkrete sammenhæng, hvori bestemmelserne skal anvendes, og brugernes behov.

Ekspertene blev valgt ud fra 4 kriterier: forskelligartede retstraditioner, afvejning af økonomiske interesser, sagkundskab og engagement. Der var 2 evalueringsrunder, og den anden havde til formål at rette op på evt. manglende faglig og geografisk repræsentation i den første. Netværket har nu 177 medlemmer fra en bred vifte af medlemsstater og fagområder¹¹. En oversigt over medlemmerne er offentligt tilgængelig¹².

2.2.2. FR-nettets arbejde

FR-nettet indledte sit arbejde med en konference den 15. december 2004. I hele forskningsprocessen vil det bidrage med kommentarer til forskningspapirerne, der drøftes i workshopper og via et særligt websted.

Hidtil har man besluttet at drøfte 32 emner inden udgangen af 2007. FR-net-medlemmer har ud fra deres fagområde givet udtryk for deres interesse i særlige forskningsområder. Da der bør være mulighed for indgående drøftelser i de forskellige workshopper, må grupperne ikke være for store. Workshopdeltagerne udvælges ud fra samme kriterier som de generelle interesserede parter. De FR-net-medlemmer, som ikke kan få mulighed for at deltage i workshopper, opfordres til at fremsætte deres kommentarer skriftligt.

FR-net-medlemmers deltagelse i forskningsarbejdet tilrettelægges i øjeblikket således:

- Før der afholdes workshopper, lægges udkastene til forskningsarbejdet på det særlige websted. De FR-net-medlemmer, der er blevet registreret som værende interesseret i det bestemte emne indbydes til at gennemgå udkastene og fremsætte kommentarer.
- Efter at der er blevet afholdt workshopper, opfordres FR-net-eksperterne til skriftligt at resumere deres bidrag til debatten. Kommissionen udarbejder en rapport, der afspejler de kommentarer, FR-net-medlemmerne har fremsat på workshoppen, deres skriftlige bidrag og forskernes reaktioner. I rapporterne indkredses politiske problemstillinger, navnlig dem, der er relevante for de gældende forbrugerftaleretslige bestemmelser, og horisontale spørgsmål.
- Forskerne har 6 måneder til at reagere på de FR-net-kommentarer, der er resuméer af i Kommissionens rapport, ved at inddrage dem i deres reviderede udkast eller ved at give en forklaring på, at de er uenige.

Siden marts 2005 er der blevet afholdt workshopper om tjenesteydelseskontrakter (11. marts), koncession, agentur, distribution (16. marts), personlige sikkerhedsrettigheder (19. april),

¹⁰ EUT S 148 af 31.7.2004.

¹¹ Se bilag.

¹² http://europa.eu.int/comm/consumers/cons_int/safe_shop/fair_bus_pract/cont_law/common_frame_ref_en.htm

velgørenhedstjenester (29. april), uberettiget berigelse (20. maj), aftalebegrebet og aftalefunktioner (7. juni) og begreberne forbruger og professionel (21. juni).

2.3. Ekspertnetværk i medlemsstaterne

Netværket af eksperter fra medlemsstaterne vedrørende FR er blevet oprettet ud fra, hvem medlemsstaterne har udpeget. En oversigt over medlemmerne er offentligt tilgængelig¹³. Netværket indledte sit arbejde med en første workshop den 3. december 2004¹⁴. På den anden workshop den 31. maj 2005 blev der foretaget en revision af proceduremæssige og materielle spørgsmål, der var opstået i forbindelse med arbejdet med FR¹⁵.

2.4. Websted

Kommissionen oprettede et særligt websted, som FR-net-medlemmer, eksperter i medlemsstaterne og Europa-Parlamentet har adgang til. Alle relevante dokumenter, som f.eks. forskeres udkast, FR-net-kommentarer og Kommissionens workshoprapporter, vil blive anbragt der i løbet af FR-processen.

2.5. Europæisk diskussionsforum

Det første europæiske diskussionsforum, der i overensstemmelse med meddelelsen fra 2004 havde til formål jævnligt at skabe mulighed for, at bidragsyderne til udviklingen af FR på politisk og teknisk niveau, navnlig medlemmer af FR-nettet og eksperter i medlemsstaterne, jævnligt kunne mødes, var planlagt til at finde sted den 7.-8. juli 2005 i London og blev arrangeret i fællesskab med Det Forenede Kongeriges formandskab. Konferencen måtte aflyses på grund af terrorangrebene i London. Den planlægges nu afholdt den 26. september 2005. Det næste europæiske diskussionsforum, der arrangeres i fællesskab med det østrigske formandskab, planlægges afholdt den 25.-26. maj 2006 i Wien.

2.6. Spørgsmål i forbindelse med den første fase i forberedelsen af FR

2.6.1. FR-nettet og revision af gældende EU-ret

Som anført i meddelelsen fra 2004 vil de resultater (f.eks. definitioner og standardregler), man når frem til under forberedelsen af FR, blive afprøvet på forbrugerbeskyttelsesområdet i forbindelse med revisionen af gældende EU-forbrugerret. Revisionen af gældende EU-ret vil på sin side medvirke til udvikling af den bredere FR. Kommissionen understreger, at der under forberedelsen af FR er behov for at sætte fokus på politiske aspekter for at gøre processen mere operationel og effektiv. Kommissionen vil derfor klart prioritere spørgsmål, der er relevante for de gældende forbrugerretlige bestemmelser og andre hermed beslægtede aftaleretlige bestemmelser.

2.6.2. Proceduremæssige spørgsmål

Det er af afgørende betydning, at samarbejdet inden for FR er effektivt. Kommissionen ønsker derfor at udbygge FR-nettets arbejde, herunder navnlig at øge effektiviteten af FR-net-inputtene. Som tidligere besluttet vil Kommissionen udvide den periode,

¹³ Se fodnote 12.

¹⁴ Se fodnote 12.

¹⁵ Se fodnote 12.

FR-net-medlemmer får til at gennemgå forskeres udkast, fra 1 til 2 måneder fra anden halvdel af 2005.

Evalueringen af spørgeskemaer, som Kommissionen havde uddelt på FR-net-workshopper, og drøftelser med eksperter i medlemsstaterne havde vist sig at være meget nyttige. På den baggrund vil Kommissionen for at forbedre FR-processen:

- prioritere emner/workshopper, der er af betydning for revisionen af gældende EU-forbrugerret, og muligvis udbygge listen over emner/workshopper med spørgsmål, der er relevante for gældende EU-ret
- sørge for, at det i udkastene angives, hvilke bestemmelser der især er relevante for hovedanvendelsen af FR, nemlig revisionen af gældende EU-ret, og hvilke bestemmelser der indeholder yderligere detaljer, som medlemsstaterne kan bruge, når de gennemfører direktiverne
- indføre forskellige former for workshopper (f.eks. om nødvendigt nedsætte "konciperingsgrupper" til at udarbejde retningslinjer for udarbejdelse af udkast inden for bestemte områder og udpege repræsentanter i de enkelte workshopper til at sikre horisontal sammenhæng)
- udforske mulighederne for at afslutte drøftelserne, når der allerede er blevet afholdt en workshop
- opfordre forskere til at udarbejde et resumé af hovedpunkterne i udkastet forud for workshoppen
- arrangere workshopper om strukturen i udkastet til FR
- opfordre repræsentanter fra medlemsstaterne eller Europa-Parlamentet til at udarbejde udkast til rapporter om FR-workshopper. Kommissionen forbeholder sig retten til at revidere udkast til rapporter for at sikre, at de er neutrale og konsekvente.

2.6.3. *Horisontale substansspørgsmål*

For så vidt angår substansspørgsmål, ønsker Kommissionen at understrege følgende i lyset af drøftelserne med interesserede parter og medlemsstater:

- Kommissionen vil sørge for, at spørgsmål, der dukker op i undersøgelsesfasen af revisionen af gældende EU-forbrugerret, inddrages i FR-processen.
- Definitioner af abstrakte juridiske begreber er af afgørende betydning for forberedelsen af FR og bør indgå i udkastene. Hvis der er behov for sektorspecifik differentiering, bør dette fremhæves og forklares. Definitionerne skal nøje koordineres med de udarbejdede bestemmelser.
- Det er af afgørende betydning, at udkastet til FR er sammenhængende. Den indbyrdes afhængighed mellem generel og specifik kontraktret må afklares. Der bør findes sammenhængende løsninger på horisontale spørgsmål. Formålet med bestemmelserne bør fremgå.

- Politiske beslutninger bør afdækkes og forklares, navnlig i forskernes resumé og i kommentarerne til udkastene til bestemmelser.
- Det bør understreges, at princippet om aftalefrihed er af afgørende betydning for processen. Hvis bestemmelser er bindende, skal det fremgå af udkastene og begrundes.
- Det er af stor betydning at skelne mellem B2B- og B2C-aftaler. Forbrugerretten korrigerer strukturel uligevægt mellem en forbruger og en forhandler, og derfor kan der træffes forskellige politiske beslutninger i en B2C- og en B2B-sammenhæng. For at muliggøre tilstrækkeligt differentierede løsninger forekommer det hensigtsmæssigt at behandle hver enkelt sag særskilt, påpege, hvor der er behov for særlige forbrugerbestemmelser, og i disse tilfælde foreslå afvigelser fra de generelle regler.

Kommissionen vil opfordre forskerne til at tage disse spørgsmål i betragtning, når de udarbejder kommende eller reviderede udkast.

3. REVISION AF GÆLDENDE EU-FORBRUGERRET

Kommissionen har lanceret revisionen af gældende EU-ret for at forenkle og udbygge den lovgivningsmæssige ramme og dermed søge at nå sine mål om bedre lovgivning og udnytte synergieffekten i forbindelse med projektet vedrørende europæisk aftaleret. Revisionsprocessen er skitseret i meddelelsen fra 2004 og bruger gældende EU-forbrugerret som eksempel, fordi den er relevant i forbindelse med aftaleret. Denne rapport har til formål at give en mere detaljeret beskrivelse af processen og benytter ligeledes en tilgang baseret på eksempler. Nedenfor beskrives, hvilke fremskridt der er sket i forbindelse med revisionen, med fokus på processen, men en række foreløbige problemstillinger vedrørende enkelte forbrugerdirektiver og mulige løsninger fremlægges også.

3.1. Processen

Kommissionen er stadig i undersøgelsesfasen, der omfatter en analyse af gennemførelsen og anvendelsen af forbrugerdirektiverne i medlemsstaterne. Dette er væsentligt for at påpege lovgivningsmæssige problemer, hindringer for det indre marked og huller i forbrugerbeskyttelsen og vurdere, om de skyldes problemer med de eksisterende direktiver eller ukorrekt gennemførelse eller anvendelse i en eller flere medlemsstater.

Et netværk af akademikere, advokater og andre aktører inden for retsvæsenet er i øjeblikket ved at foretage en sammenlignende retsanalyse for Kommissionen. Analysen skal supplere Kommissionens kontrol af gennemførelsen. Heri gennemgås gennemførelsen af direktiverne i medlemsstaterne, herunder den vigtigste nationale retspraksis og administrative afgørelser. Forskerne vil komme med henstillinger med henblik på at rationalisere og forenkle gældende EU-ret og blive manglende konsekvens, overlapninger, hindringer for det indre marked og konkurrenceforvridninger kvit. Undersøgelsen vil blive tilgængelig for offentligheden i efteråret 2006.

Kommissionen har til hensigt at udarbejde et omfattende dokument om revisionen af gældende EU-forbrugerret. Det forventes offentliggjort i første halvdel af 2006.

Kommissionen har ligeledes til hensigt at gennemføre en bred høring og offentliggøre resultatet heraf. EP vil blive holdt orienteret om resultaterne og om, hvordan arbejdet skrider

frem. Der vil blive nedsat en stående arbejdsgruppe af eksperter fra medlemsstaterne, jf. meddelelsen fra 2004, der vil afholde sit første møde i efteråret 2005. Jævnlig høringer af interesserede parter vil formelt blive gennemført i forbindelse med offentliggørelsen af rapporten i 2006. Interesserede parter kan imidlertid fremsætte kommentarer og sende information til Kommissionen på forhånd.

Selvom der ikke er blevet taget endelig stilling til, hvordan høringerne gennemføres, vil nationale eksperter og interesserede parter blive bedt om at gennemgå en række direktiver enkeltvis, og man kunne tænke sig særlige workshoper afholdt til at tage sig af "horisontale" spørgsmål, herunder definitioner og retsmidler.

Høringsprocessen afslutter undersøgelsesfasen. Kommissionen evaluerer de forskellige politiske valgmuligheder og vurderer behovet for lovgivningsmæssige foranstaltninger.

Selvom det stadig er for tidligt at drage konklusioner vedrørende de enkelte direktiver, har arbejdet med direktiverne om priser på forbrugsvarer¹⁶, søgsmål med påstand om forbud¹⁷, fast ejendom på timeshare-basis¹⁸ og fjernsalg¹⁹ givet en række foreløbige resultater. Det er vigtigt at bemærke, at Kommissionen i forbindelse med arbejdet med disse direktiver anerkender behovet for at sikre, at de håndhæves, også med selvregulerende foranstaltninger. Det udvalg, der nedsættes i forbindelse med forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde²⁰, vil komme med værdifulde bidrag til revisionen.

3.2. Foreløbige resultater vedrørende gennemførelsen

3.2.1. Priser på forbrugsvarer

Direktivet giver vide rammer for gennemførelsen af nogle af hovedbestemmelserne. Det har ført til temmelig forskelligartede gennemførelsesforanstaltninger. For det første skaber direktivet mulighed for som et alternativ til metriske enheder at bruge mængdeenheder, der sædvanligvis anvendes til markedsføring af visse produkter i medlemsstaterne. Det har ført til anvendelse af forskellige mængdeenheder i EU, for så vidt angår disse produkter. Det er imidlertid fortsat uklart, i hvor høj grad dette er til hinder for prissammenligning og virksomheders mulighed for at etablere sig i andre medlemsstater.

Endvidere kan medlemsstaterne fravige kravet om angivelse af prisen pr. måleenhed for en vare, hvis en sådan angivelse ikke er nyttig eller ville kunne skabe forvirring. Medlemsstaterne har gjort brug af denne mulighed på forskellig vis. Kommissionen er opmærksom på, at dette problem skyldes, at kun en begrænset del af ikke-levnedsmidler kan sælges med en pris pr. måleenhed (f.eks. maling, træ). Muligheden for at fastsætte en bestemmelse, der passer i alle tilfælde, forekommer tvivlsom.

Endelig giver direktivet mindre detailforretninger mulighed for i en overgangsperiode at fravige kravet om at angive priser pr. måleenhed. Eftersom direktivet imidlertid ikke indeholder nogen definition af "mindre detailforretninger", har medlemsstaterne fastlagt, for hvilke forretninger kravet kan fraviges, ud fra uoverensstemmende kriterier. Det er uklart, om

¹⁶ Direktiv 98/6/EF af 16.2.1998, EFT L 80 af 18.3.1998, s. 27.

¹⁷ Direktiv 98/27/EF af 19.5.1998, EFT L 166 af 11.6.1998, s. 51.

¹⁸ Direktiv 94/47/EF af 26.10.1994, EFT L 280 af 29.10.1994, s. 83.

¹⁹ Direktiv 97/7/EF af 20.5.1997, EFT L 144 af 4.6.1997, s. 19.

²⁰ Forordning (EF) nr. 2004/2006 af 27.10.2004, EUT L 364 af 9.12.2004, s. 1.

dette udgør et væsentligt problem, i betragtning af at de fleste af de relevante geografiske markeder er af lokal art.

Eftersom prisangivelser i alle tilfælde udgør en handelspraksis, uanset om de er indeholdt i en reklame, er det nødvendigt at koordinere de relevante bestemmelser i direktivet med det nye direktiv om urimelig handelspraksis²¹.

3.2.2. *Søgsmål med påstand om forbud*

De fleste af de organer eller organisationer, som medlemsstaterne har gjort Kommissionen opmærksom på i forbindelse med direktivet om søgsmål med påstand om forbud, er forbrugerorganisationer. Hidtil har ingen af dem indledt et grænseoverskridende søgsmål. Denne rapport skulle medvirke til at påpege de væsentligste hindringer, forbrugerorganisationer står over for, når de indleder et søgsmål med påstand om forbud i en anden medlemsstat.

Office of Fair Trading (OFT) i Det Forenede Kongerige har indledt det eneste søgsmål med påstand om forbud hidtil. Et belgisk selskab sendte uopfordret postordrekataloger til britiske borgere sammen med en meddelelse om gevinstmuligheder. Forbrugerne blev forledt til at tro, at de skulle foretage indkøb fra kataloget for at sikre sig den påståede gevinst. Gevinstmodtagerne var imidlertid udvalgt på forhånd, og det var usandsynligt, at det store flertal af modtagere ville modtage nogen gevinst. OFT påstod, at meddelelserne om gevinsten vildledte forbrugerne, og indledte søgsmål med påstand om forbud ved de belgiske domstole. De beordrede reklamevirksomheden ophørt.

Ved forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde oprettes et netværk af offentlige håndhævelsesmyndigheder med ansvar for beskyttelse af forbrugernes økonomiske interesser, der foretages en delvis harmonisering af deres undersøgelsesbeføjelser, og der tilbydes gensidig bistand. OFT har derfor mulighed for at bede sin belgiske modpart om at vedtage foranstaltninger til håndhævelse af reglerne.

3.2.3. *Fast ejendom på timeshare-basis*

Forbrugerproblemer i forbindelse med timeshare udgør en større udfordring. Kommissionen modtager en række klager, navnlig fra forbrugere og EP vedrørende ejendomme på timeshare-basis i Spanien og i mindre omfang ejendomme i Portugal og på Cypern. Bevismateriale fra Det Europæiske Netværk af Forbrugercentre synes at bekræfte, at problemet er betydeligt.

Hovedproblemerne er:

- nye produkter falder uden for timeshare-lovgivningen (f.eks. feriekubber, kontrakter for mindre end 3 år og kontrakter i forbindelse med indkvartering i både)
- vildledende reklame og utilstrækkelige oplysninger til forbrugerne om produkterne og fortrydelsesretten
- aggressive salgsteknikker, f.eks. købetvang

²¹ Direktiv 2005/29/EF af 11.5.2005, EUT L 149 af 11.6.2005, s. 22.

- problemer med tilbagebetaling af depositum i strid med direktivet.

En række af disse problemer har at gøre med vildledende og aggressiv markedsføringspraksis og omhandles i det nye direktiv om urimelig handelspraksis.

3.2.4. Fjernsalg

Revisionen af direktivet om fjernsalg har hidtil bekræftet behovet for at præcisere visse definitioner og for en mere konsekvent anvendelse af termer både i dette direktiv og direktiverne imellem. Som eksempler kan nævnes henvisninger til "hverdage" og "dage" i direktivet og de forskellige former for "minimums"fortrydelsesret i de forskellige forbrugerbeskyttelsesinstrumenter²².

Der er også opstået definitionsproblemer af mere væsentlig art. I en nyere dom afsagt af EF-Domstolen²³, hvor OFT anmodede om en præjudiciel afgørelse vedrørende betydningen af "aftaler om levering af tjenesteydelser i form af [...] transport", anlagde Domstolen en bredere fortolkning end den, Kommissionen eller OFT slog til lyd for, og udelukkede anvendelsen af direktivet på aftaler om biludlejning.

En række undtagelser fra direktivet skaber også problemer i praksis. F.eks. er auktioner ikke omfattet af direktivet, selvom visse medlemsstater har valgt kun at lade visse typer auktioner falde uden for direktivets anvendelsesområde. Visse websteder kombinerer imidlertid auktionshuse med handel til fast pris. I så fald finder direktivets bestemmelser anvendelse, for så vidt angår B2C-transaktioner. Det kan skabe forvirring hos forbrugerne.

Nye teknologier og markedsføringspraksisser kræver ligeledes overvejelser af, om visse definitioner er fyldestgørende. F.eks. kræves det, at "forbrugeren skal modtage bekræftelse skriftligt eller på et andet varigt medium". Visse medlemsstater er usikre på, hvordan dette skal fortolkes i forbindelse med aftaler indgået ved sms (korte beskeder sendt over mobiltelefoner). I sådanne spørgsmål tager Kommissionen naturligvis hensyn til fortolkningen af lignende begreber i andre fællesskabsinstrumenter, f.eks. i direktivet om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser²⁴.

Kommissionen ser også på, hvor let anvendeligt direktivet er i praksis. Er virksomheder eller forbrugere stødt på problemer med særlige aspekter af direktivet? Har den kendsgerning, at fortrydelsesretten kan løbe fra forskellige dage, når det drejer sig om varer og tjenesteydelser, f.eks. skabt forvirring hos forbrugerne og hindringer for virksomhederne, hvis en aftale dækker både varer og tjenesteydelser?

Mere generelt kræver revisionen af direktivet nøje overvejelser af dets samspil med andre fællesskabsinstrumenter både inden for forbrugerbeskyttelse (f.eks. overensstemmelse mellem kravene til forudgående orientering i direktiverne om pakkerejser²⁵ og fast ejendom på timeshare-basis; udgør produkter som f.eks. lejekøb eller leasing en finansiell tjenesteydelse i den i dette direktiv og/eller i direktivet om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser anvendte forstand) og andre områder som f.eks. databeskyttelse og e-handel.

²² Man var allerede opmærksom på problemerne med de forskellige former for fortrydelsesret, da direktivet blev vedtaget, se erklæring fra Rådet og EP, EFT L 144 af 4.6.1997, s. 28.

²³ C-336/03 *Easycar (UK) Ltd v. Office of Fair Trading*.

²⁴ Direktiv 2002/65/EF af 23.9.2002, EFT L 271 af 9.10.2002, s. 16.

²⁵ Direktiv 90/314/EØF af 13.6.1990, EFT L 158 af 23.6.1990, s. 59.

3.3. Mulige resultater

Hvis Kommissionen i undersøgelsesfasen finder, at gældende EU-ret trænger til at blive revideret eller udbygget, kunne Kommissionen teoretisk vælge en af to valgmuligheder:

a) en vertikal tilgang bestående i revision af de enkelte eksisterende direktiver (f.eks. revision af direktivet om fast ejendom på timeshare-basis) eller regulering af bestemte sektorer (f.eks. et direktiv om turisme indeholdende bestemmelser fra direktiverne om pakkerejser og fast ejendom på timeshare-basis)

b) en mere horisontal tilgang, hvorved man vedtager et eller flere rammeinstrumenter til at regulere fællestræk ved gældende EU-ret. Dette/Disse rammeinstrument(er) skulle indeholde fælles definitioner og regulere de vigtigste rettigheder og retsmidler i forbindelse med forbrugeraftaler.

Under den horisontale tilgang kunne Kommissionen f.eks. forberede et direktiv om B2C-aftaler i forbindelse med salg af varer. Det ville medføre en væsentlig regulering af de aftalemæssige aspekter af salg, der i øjeblikket er spredt i en række direktiver (f.eks. i direktiverne om forbrugerkøb²⁶, urimelige kontraktvilkår²⁷, fjernsalg og dørsalg²⁸). I overensstemmelse med principperne om bedre lovgivning ville dette instrument gøre den lovgivningsmæssige ramme betydelig mere systematisk, i og med at alle relevante bestemmelser i de eksisterende relevante direktiver ville blive samlet i det nye direktiv. Den del af de eksisterende direktiver, der dækker markedsføringsteknikker (f.eks. restriktioner på brugen af visse fjernkommunikationsteknikker) og –tjenester ville fortsat finde anvendelse. De kunne om muligt og nødvendigt fremover reguleres ved et særskilt rammeinstrument. Den horisontale tilgang udelukker ikke vertikale løsninger, hvis der er behov for det.

Uanset hvilken tilgang man vælger, vil synergieffekten mellem revisionen af gældende EU-ret og initiativet vedrørende europæisk aftaleret blive udnyttet.

Der vil blive foretaget en konsekvensanalyse forud for enhver beslutning om at revidere gældende EU-forbrugerret. I overensstemmelse med den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning²⁹ stilles resultaterne i deres helhed til fri rådighed for Europa-Parlamentet, Rådet og offentligheden.

4. ANDRE TILTAG

4.1. Handlingsplanens foranstaltning II

Kommissionen indvilgede i handlingsplanen fra 2003 i at undersøge, om den kunne tilskynde den private sektor til at udarbejde standardaftalevilkår, som skal være gældende i hele EU, navnlig ved at oprette et websted, hvor markedsdeltagerne kunne udveksle relevante oplysninger.

Kommissionen er efter nøje undersøgelser nået frem til den opfattelse, at det ikke er hensigtsmæssigt at oprette et sådant websted af følgende årsager:

²⁶ Direktiv 1999/44/EF af 25.5.1999, EFT L 171 af 7.7.1999, s. 12.

²⁷ Direktiv 93/13/EØF af 5.4.1993, EFT L 95 af 21.4.1993, s. 28.

²⁸ Direktiv 85/577/EØF af 20.12.1985, EFT L 372 af 31.12.1985, s. 31.

²⁹ EUT C 321 af 31.12.2003, s. 1.

- Hvis standardaftalevilkårene skal kunne håndhæves i alle EØS-retssystemer, skal de opfylde den mest restriktive nationale lov. Kommissionen er af den opfattelse, at parter, der ikke opererer i hele EU, herunder ikke i lande med de mest restriktive nationale bestemmelser, ikke vil lade sig friste af at benytte sådanne standardaftalevilkår. Det ville i høj grad begrænse kredsen af økonomiske aktører, der ville få gavn af et sådant tiltag.
- Standardaftalevilkår er typisk udarbejdet for en bestemt sektor. Det er svært at se, hvordan aftalebestemmelser udarbejdet for en bestemt sektor kunne være til gavn for andre økonomiske sektorer.
- Den voksende hast, hvormed der sker lovændringer, kræver, at standardaftalevilkårene konstant ajourføres. Standardaftalevilkår på et websted oprettet af Kommissionen ville derfor hurtigt blive uaktuelle og miste deres værdi.
- Komplexiteten og behovet for konstant at revidere standardaftalevilkår betyder, at ajourføring af standardaftalevilkårene medfører store juridiske omkostninger. Kommissionen tvivler på, at parter, der investerer store summer i at udvikle og ajourføre standardaftalevilkår, vil være ivrige efter at dele slutresultatet med konkurrenter gratis.
- Kommissionen havde allerede i handlingsplanen og i meddelelsen fra 2004 slået fast, at standardaftalevilkår ville blive anbragt på webstedet på de parter ansvar, som anbringer dem, og at Kommissionen fralagde sig ethvert ansvar for deres retslige eller handelsmæssige gyldighed. Hvis standardaftalevilkår, der anbringes på webstedet imidlertid ikke tjekkes med henblik på at slå fast, om de er gyldige, kan håndhæves i alle EU-lande og er forenelige med fællesskabsretten, forringer dette i høj grad værdien af en sådan udveksling.

I betragtning af de store omkostninger, der er forbundet med at oprette et websted med de nødvendige funktionaliteter, selv når der ses bort fra omkostninger til oversættelse, og i lyset af ovenstående har Kommissionen besluttet ikke at oprette et websted til udveksling af standardaftalevilkår.

4.2. Det formålstjenlige i et optionelt instrument i europæisk aftaleret ("26.-ordning")

På området for finansielle tjenesteydelser kommer Kommissionen i sin grønbog om politikken for finansielle tjenesteydelser (2005-2010)³⁰ ind på debatten om den såkaldte "26.-ordning", hvorved de 25 sæt nationale regler lades urørt. Kommissionen besvarer ønsket om at undersøge sådanne 26.-ordninger nøjere ved at indlede en feasibility-undersøgelse, f.eks. på områderne ophørende livsforsikring og opsparingsprodukter. Kommissionen foreslår også at etablere forumgrupper for bestemte detailprodukter bestående af eksperter, der repræsenterer erhvervs- og forbrugerinteresser, for at afdække evt. hindringer og undersøge mulige løsninger. Dette arbejde vil blive understøttet af omfattende forskning. Endvidere hilser Kommissionen i sin grønbog om realkredit i EU³¹ synspunkter velkommen om værdien af standardiseringen af realkreditaftaler, f.eks. via et 26.-ordning-instrument, og anfører, at en sådan ordning kunne indføres ved et retligt instrument ved siden af de nationale

³⁰ KOM(2005) 177 endelig.

³¹ KOM(2005) 327 endelig.

bestemmelser, som ikke erstatter dem, og være tilgængelig som en mulighed for parterne i en aftale.

Annex: CFR-net members; overview

Country	Business					Legal professions					Consumers' org.	Total
	Industry	Trade	Services	Financial Services	General	Lawyers	Judges	Notaries	Arbitrators	Public registrars		
Austria					2	1						3
Belgium						2					1	3
Cyprus												
Czech Republic	1					1						2
Denmark						1						1
Estonia												
Finland					1	1						2
France		1		3	1	2					1	8
Germany	11		1	6		5	10	2				35
Greece												
Hungary												
Ireland						1						1
Italy		1		1		4	2	1			1	10
Latvia						1						1
Lithuania											1	1
Luxemburg				1	1						1	3
Malta						1			1			2
Netherlands	2					1	1					4
Poland	1					1						2
Portugal						1					2	3

Country	Business					Legal professions					Consumers' org.	Total
	Industry	Trade	Services	Financial Services	General	Lawyers	Judges	Notaries	Arbitrators	Public registrars		
Slovakia												
Slovenia					1				1			2
Spain						4				2	1	7
Sweden	2					2						4
UK	2	1	2	4		12	2		1		1	25
EU org.	8 ³²	5 ³³	1	14	2	4 ³⁴		13 ³⁵			4	51
Non-EU	4											4

³² 1 Belgium, 1 Spain, 1 Germany, 1 Norway, 2 Italy (UNICE).

³³ 1 Spain, 1 France (FEDSA).

³⁴ 1 France, 1 Italy, 1 Slovenia, 1 UK (CCBE).

³⁵ 1 Austria, 1 Belgium, 4 France, 1 Hungary, 3 Germany, 1 Netherlands, 1 Italy, 1 Spain (CNUE).